

Sygn. akt: *IC 1718/16*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lutego 2017 roku

Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku w I Wydziale Cywilnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Michał Sznura

po rozpoznaniu na rozprawie protokolowanej przez sekr. sąd. A. B. w dniu 8 lutego 2017 r.

sprawy z powództwa **M. S.**

przeciwko **A. S.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej A. S. na rzecz powoda M. S. kwotę 1.957,16 zł (jednego tysiąca dziewięćset pięćdziesięciu siedmiu złotych szesnastu groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11 października 2016 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej A. S. na rzecz powoda M. S. kwotę 1.315 zł (jednego tysiąca trzystu piętnastu złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powód **M. S.** wystąpił przeciwko **A. S.** o zapłatę kwoty 1.957,16 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 11 października 2016 r. do dnia zapłaty. Uzasadniając żądanie powód wskazał, że kwota, której dochodzi pozwem, to suma świadczeń alimentacyjnych wyegzekwowanych na rzecz pozwanej A. S. w toku postępowania egzekucyjnego bez podstawy prawnej. Powód zgłosił żądanie zapłaty powyższej kwoty z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana A. S. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazała, że powód nie wywiązywał się z obowiązku alimentacyjnego na jej rzecz. Zdaniem powódki w przelewach płatności na jej rachunek po 1.000 zł miesięcznie wskazywał w tytule, że kwota ta stanowi spłatę kredytu. W związku z tym uważa, że nie jest wzbogacona względem powoda.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Postanowieniem z 2 grudnia 2014 r., sygn. akt II 2652/14 Sąd Okręgowy w Gdańsku oddalił wniosek pozwanej o udzielenie zabezpieczenia poprzez nakazanie powodowi płacenia na jej rzecz kwoty po 2.000 zł miesięcznie. Po zaskarżeniu przez pozwaną tego orzeczenia Sąd Apelacyjny w Gdańsku postanowieniem z 30 listopada 2015 r. wydanym w sprawie I Acz 891/15 zażalenie oddalił.

Okoliczności bezsporne, vide : postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku z 2 grudnia 2014 r., k. 113-117; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 30 listopada 2015 r., k. 121-124.

Wyrokiem z 17 marca 2015 r. w sprawie II C 2652/14 Sąd Okręgowy w Gdańsku rozwiązał przez rozwód małżeństwo M. S. i A. S. oraz zasądził od M. S. na rzecz A. S. kwotę 1.000 zł tytułem renty alimentacyjnej płatnej z góry do 10-go dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek raty.

Okoliczność bezsporna, vide : wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z 17 marca 2015 r., k. 8.

Postanowieniem z 16 czerwca 2015 r., sygn. akt II 2652/14 Sąd Okręgowy w Gdańsku udzielił zabezpieczenia roszczenia o alimenty na czas trwania procesu poprzez zobowiązanie M. S. do łożenia na rzecz A. S. alimentów w kwocie po 1.000 zł miesięcznie płatnych do 10-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek raty do czasu zakończenia postępowania. Po zaskarżeniu tego orzeczenia przez powoda Sąd Apelacyjny w Gdańsku postanowieniem z 30 listopada 2015 r. zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że oddalił wniosek A. S. o udzielenie zabezpieczenia.

Okoliczności bezsporne, vide : postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku z 16 czerwca 2015 r., k. 119-120; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 30 listopada 2016 r., k. 125-127.

Wywiedzioną od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z 17 marca 2015 r. w sprawie II C 2652/14 przez powoda apelację Sąd Apelacyjny w Gdańsku wyrokiem z 10 lutego 2016 r., sygn. akt I ACa 736/15, oddalił.

Okoliczność bezsporna, vide : wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 10 lutego 2016 r., k. 128.

Postanowieniem z 11 marca 2016 r. sygn. akt I ACa 736/15 Sąd Apelacyjny w Gdańsku stwierdził prawomocność wyroków obu instancji w dniu 10 lutego 2016 r. za wyjątkiem rozstrzygnięcia o kosztach.

Okoliczność bezsporna, vide : postanowienie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 11 marca 2016 r., k. 9 verte.

Postanowieniem z 16 marca 2016 r. sygn. akt I ACa 736/15 Sąd Apelacyjny w Gdańsku zaopatrzył w klauzulę wykonalności wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z 17 marca 2015 r. wydany w sprawie II C 2652/14.

Okoliczność bezsporna, vide : kopia tytułu wykonawczego, k. 8-9.

W dniu 31 maja 2016 r. pozwana złożyła tytuł wykonawczy wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z 17 marca 2015 r. w sprawie II C 2652/14 zaopatrzony w klauzulę wykonalności u Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gdyni J. B., wnosząc o wszczęcie przeciwko M. S. egzekucji alimentów zaległych za czas od 17 marca 2015 r. do 30 maja 2016 r. w sumie 15.000 zł, bieżących alimentów od 01 czerwca 2016 r. po 1.000 zł miesięcznie z zasadzonymi odsetkami jak w wyroku od dnia 17 marca 2015 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu w wysokości 600 zł. Komornik na podstawie złożonego wniosku wraz z tytułem wykonawczym wszczął postępowanie egzekucyjne.

Okoliczność bezsporna, vide : wniosek egzekucyjny, k. 11; zawiadomienie o wszczęciu egzekucji, k. 14.

Pismem z 9 lipca 2016 r. M. S. wniósł o umorzenie egzekucji alimentów za okres od 17 marca 2015 r. do 09 lutego 2016 r., wskazując, że pozostaje ona w sprzeczności z treścią tytułu wykonawczego, bowiem początkową datę płatności alimentów stanowi data uprawomocnienia się tego wyroku oraz poinformował, że w tym okresie uiszczał na rachunek wierzyciela kwotę 1.000 zł miesięcznie.

Dowód : pismo dłużnika z 9 lipca 2016 r., k. 17-19.

Postanowieniem z 20 lipca 2016 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Gdyni J. B. umorzył postępowanie egzekucyjne Kmp 22/16 w zakresie alimentów za okres od 17 marca 2015 r. do 09 lutego 2016 r. i jednocześnie wezwał wierzyciela A. S. do zwrotu kwoty 2.227,16 zł mylnie przekazanej w dniu 15 lipca 2016 r., jednakże bezskutecznie.

Okoliczność bezsporna, vide : postanowienie z 20 lipca 2016 r., k. 20; wezwanie z 20 lipca 2016 r., k. 22; zeznania pozwanej, k. 134-135; pismo pozwanej z 29 lipca 2016 r., k. 103.

Do dnia umorzenia postępowania egzekucyjnego Kmp 22/16 w zakresie alimentów za okres od 17 marca 2015 r. do 09 lutego 2016 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Gdyni J. B. wyegzekwował i przekazał A. S. następujące kwoty:

- 277,78 zł w dniu 27.06.2016 r.
- 992,77 zł w dniu 07.07.2016 r.
- 2.432,17 zł w dniu 11.07.2016 r.
- 1.452,28 zł w dniu 11.07.2016 r.
- 3.051,09 zł w dniu 15.07.2016 r.
- 1.132,14 zł w dniu 17.10.2016 r.
- 20,49 zł w dniu 08.11.2016 r.

Dowody : karta rozliczeniowa, k. 96; zaświadczenie o dokonanych wpłatach, k. 111-112.

Kwotę 4.065,91 zł wyegzekwowaną w postępowaniu egzekucyjnym Kmp 22/16 Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Gdyni J. B. zwrócił M. S. i postanowieniem z 08 sierpnia 2016 r. zawiesił postępowanie egzekucyjne wskutek powstałej nadpłaty.

Nadto Komornik Sądowy zwrócił dłużnikowi kwoty:

- 1.452,48 zł w dniu 09 sierpnia 2016 r.,
- 1.275,54 zł i 1.098,40 zł w dniu 08 listopada 2016 r.
- 18,20 zł w dniu 21 listopada 2016 r.

Dowody : karta rozliczeniowa, k. 96; zaświadczenie o dokonanych wpłatach, k. 111-112; zawiadomienie z 08 sierpnia 2016 r. o zawieszeniu egzekucji, k. 23.

Pismem z 16 sierpnia 2016 r. A. S. wniosła do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gdyni J. B. o egzekwowanie alimentów zgodnie z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego od dnia 17 marca 2015 r. Prawomocnym postanowieniem z 19 sierpnia 2016 r. Komornik wniosek ten oddalił za okres od 17 marca 2015 r. do 9 lutego 2016 r.

Dowody : pismo pozwanej z 16 sierpnia 2016 r., k. 104; postanowienie z 19 sierpnia 2016 r., k. 105-106; skarga wierzycielki, k. 107-108; postanowienie SR w Gdyni z 22 września 2016 r., k. 109-100.

Pismem z 26 września 2016 r. doręczonym pozwanej w 03 października 2016 r. pełnomocnik powoda wezwał pozwaną do cofnięcia w terminie 7 dni wniosku egzekucyjnego w sprawie Kmp 22/16 oraz do zwrotu kwoty 6.336,09 zł, w tym kwoty 1.957,16 zł. Poinformował pozwaną o potrąceniu z wierzytelności o zwrot kwoty 2.227,16 zł wierzytelność wzajemną pozwanej wynikająca z pkt II wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 10 lutego 2016 r. w zakresie zawrotu kosztów postępowania apelacyjnego w kwocie 270 zł. Pismo to zostało pozwanej doręczone 3 października 2016 r.

Dowód : pismo z 26 września 2016 r., k. 29-31 ; kopia z książki nadawczej, k. 30v; wydruk z usługi śledzenia przesyłek, k. 31.

Sąd zważył, co następuje :

Powództwo podlegało uwzględnieniu w całości.

Stan faktyczny niniejszej sprawy był właściwie między stronami bezsporny, został ustalony w oparciu o powołane powyżej dokumenty, których prawdziwość i moc dowodowa nie były przez żadną ze stron postępowania kwestionowane i nie budziły wątpliwości sądu. W marginalnym zakresie sąd wykorzystał ponadto zeznania powódki.

Poza sporem był fakt wyegzekwowania na rzecz pozwanej od powoda w drodze egzekucji komorniczej części należności tytułem alimentów za okres od 17 marca 2015 r. do 09 lutego 2016 r., z czego pozwanej przez Komornika Sądowego została przekazana suma 2.227,16 zł.

Materialnoprawną podstawą rozstrzygnięcia są przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu. Powód wskazywał, że pozwana wzbogaciła się jego kosztem w wyniku dokonanej przez niego zapłaty zawyżonej kwoty z tytułu zużycia energii elektrycznej. W myśl art. 405 k.c. kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Konieczną przesłanką roszczenia opartego na przepisie art. 405 k.c. jest istnienie współzależności pomiędzy powstaniem korzyści w majątku wzbogaconego i uszczerbku w majątkuubożonego. Ta współzależność polega przede wszystkim na tym, że zarówno korzyść jak uszczerbek są wynikiem jednego zdarzenia (wyrok Sądu Najwyższego z 18 grudnia 1968r., I CR 448/68). Zgodnie natomiast z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.

W niniejszej sprawie powód, chcąc dowieść zasadności swego roszczenia, udowodnić musiał trzy kwestie. Po pierwsze, że w jego majątku nastąpił uszczerbek. Po drugie, że w majątku pozwanej powstała korzyść. Wreszcie po trzecie, że zarówno ta korzyść jak i ten uszczerbek powstały na skutek tego samego zdarzenia nie dającego podstawy prawnej do tych przesunięć w majątkach stron. Niewątpliwie wyegzekwowanie od powoda należności tytułem alimentów za okres od 17 marca 2015 r. do 09 lutego 2016 r., którego to faktu strona pozwana nie kwestionowała, spowodowało uszczerbek w jego majątku. Co do drugiej przesłanki odpowiedzialności z tytułu art. 405 k.c., za udowodnione uznać należy, że w majątku pozwanej powstała korzyść, bowiem uzyskała świadczenie pieniężne bez tytułu prawnego. Pozwana otrzymała bowiem m.in. sumę 2.227,16 zł wskazując błędnie we wniosku egzekucyjnym, że wynika ona z tytułu egzekucyjnego w postaci wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z 17 marca 2015 r. i jednocześnie określając datę naliczania alimentów właśnie od daty wydania tego wyroku, podczas gdy należność stwierdzona tym orzeczeniem stała się wymagalna dopiero po uprawomocnieniu się tego orzeczenia, co nastąpiło dopiero z dniem 10 lutego 2016 r. Znajduje to oparcie w uchwale Sądu Najwyższego z 26 marca 1969 r. wydanej w sprawie III Czp 16/09, co trafnie było przywoływane przez stronę powodową już na etapie postępowania egzekucyjnego. Na marginesie wskazać należy, że brak jest również istnienia jakiegokolwiek prawomocnego postanowienia zabezpieczającego należność alimentacyjną, przy czym podkreślić należy, że to nie taki tytuł był podstawą przeprowadzenia zakwestionowanych czynności egzekucyjnych. Nie ma też wątpliwości co do tego, że oba te skutki wystąpiły w efekcie jednego zdarzenia - mianowicie skierowania przez powódkę do egzekucji błędnie sformułowanego wniosku egzekucyjnego i częściową jego realizację. Tym samym powództwo należało uznać za zasadne zarówno co do zasady, jak również - wobec złożenia przez stronę powodową oświadczeń o potrąceniu - co do wysokości.

Z akt sprawy wynika, że powód pismem datowanym na 26 września 2016 r. wezwał m.in. pozwaną do zwrotu części sumy pobranej bez tytułu prawnego w wysokości 1.957,16 zł (co do pozostałej części składając oświadczenie o potrąceniu wierzytelności), które to wezwanie zostało przez pozwaną odebrane 3 października 2016 r. Tym samym ów zakresły przez stronę powodową termin do zapłaty upływał z dniem 10 listopada 2016 r. Stosownie do treści art. 455 k.c. jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. W sprawach o bezpodstawne wzbogacenie, czy nawet świadczenie nienależne, żeby urzeczywistnił się moment zwrotu, koniecznym jest wezwanie dłużnika do zapłaty (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 28 listopada 2013 r., sygn. akt V ACa 628/2013; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 03 czerwca 2016 r., I ACa 45/16). Z tego też względu za zasadne należy uznać żądanie powoda zasądzenia odsetek ustawowych od dochodzonej kwoty od dnia następnego po upływie wyznaczonego terminu, czyli właśnie od 11 października 2016 r.

W związku z tym powództwo jako słuszne zasługiwało na uwzględnienie, o czym na podstawie art. 405 k.c. orzeczono w punkcie I wyroku.

O kosztach orzeczono w punkcie II na podstawie art. 98 §1 k.p.c., obciążając nimi w całości pozwaną jako stronę przegrywającą. Składa się na nie wynagrodzenie jednego zawodowego pełnomocnika w kwocie 1.200 zł – ustalone

stosownie do §2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804) – wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa, wynoszącą 17 zł oraz opłatą od pozwu w wysokości 98 zł.

(...)

1. (...)

2. (...)